

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1101/22-M

Název	Dětský domov a Školní jídelna, Lipník nad Bečvou, Tyršova 772
Sídlo	Tyršova 772, 751 31 Lipník nad Bečvou
E-mail	ddlipnik@ddlipnik.cz
IČO	63 701 294
Identifikátor	600 031 845
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marie Vraštilová
Zřizovatel	Olomoucký kraj
Místo inspekční činnosti	Tyršova 772, 751 31 Lipník nad Bečvou
Inspekční činnost na místě	8. – 10. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle vzdělávacího programu pro dětský domov.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Lipník nad Bečvou, Tyršova 772 (dále „školské zařízení“, „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny.

Zařízení tvoří tři oddělené rodinné skupiny s maximální kapacitou 24 osob. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti činil 19 dětí – tři děti v předškolním vzdělávání, 12 dětí plnících povinnou školní docházku a čtyři děti vzdělávající se ve střední škole. Všechny děti umístěné v zařízení byly přítomny. Třem dětem v zařízení byla na jejich kmenových školách přiznána podpůrná opatření. Dětský domov je bezbariérový.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměr rozvoje školského zařízení v uvedených oblastech vychází z analýzy předchozího období a předpokládaného vývoje. Ke stanoveným cílům provádí ředitelka dětského domova konkrétní kroky, aktualizovaná koncepce je naplňována pouze částečně. Stanovené strategie zařízení ve školním vzdělávacím programu jsou srozumitelné. Deklarované cíle na podporu a rozvoj dětí jsou podkladem pro tvorbu ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti a týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti. Jejich analýzou bylo zjištěno, že jsou pestré a částečně se v nich již odráží i cíle z programů rozvoje osobnosti dětí. Pravidla chodu zařízení jsou jasně uvedena ve vnitřním řádu. Dokumentace včetně spisů dětí je vedena v písemné podobě. Na řízení školského zařízení se významnou měrou podílí také vedoucí vychovatel. Efektivní přenos informací poskytují porady vedení, každodenní kontakty ředitelky zařízení s dětmi i se zaměstnanci a pravidelné porady vychovatelů, kde mimo problematiky dětí probíhá také diskuse ohledně náročnosti a dodržování pravidel při práci s dětmi. Účelné využívání vnitřního elektronického informačního systému všemi zaměstnanci přispívá vzájemné informovanosti, ale i následné analýze zaznamenaných informací. Průběžné informace mají pedagogové k dispozici v rámci vnitřního elektronického informačního systému, děti ve svých rodinných skupinách. Osoby odpovědné za výchovu, instituce a veřejnost zařízení o své činnosti informuje běžnými dostupnými formami včetně aktualizovaných webových stránek poskytujících dostatek informací. Organizační struktura, vzájemná zastupitelnost je přehledně uvedena v organizačním řádu. Hospitační činnost vedoucích pracovníků byla realizována plánovitě, s dostatečnou četností. Z její analýzy a z rozhovorů s pedagogy vyplynulo, že z ní však nezískávali dostatečně validní zpětnou vazbu, která by jim v další pedagogické činnosti pomáhala reagovat či řešit stejné nebo obdobné situace efektivněji. Organizační zajištění denních služeb vychovatelů bylo funkční. Péče o umístěné děti byla dostatečně personálně zabezpečena.

Od poslední inspekční činnosti prošlo zařízení významnými personálními změnami, pedagogický sbor je však i přesto plně kvalifikovaný. Jeho předností je také genderová vyváženost. Nově nastupujícím a začínajícím pedagogickým pracovníkům je věnována podpora ze strany ředitelky zařízení nebo vedoucího vychovatele. K profesnímu obohacení a odbornému růstu vychovatelé nevyužívají možnost podpory ve formě vzájemných hospitací ke sdílení pedagogických zkušeností a inspirativních přístupů. Další vzdělávání pedagogických pracovníků se cíleně zaměřovalo na vzdělávací akce k získávání nových odborných znalostí a dovedností pedagogů, což se pozitivně odráželo v kvalitě vzdělávacího a výchovného procesu. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků však dlouhodobě není zaměřen na získání potřebných specifických odborných znalostí a dovedností z psychoterapeutického, sociálně psychologického nebo sebezkušenostního výcviku.

Absence těchto kompetencí limituje možné terapeutické možnosti vedení dětí a rodinných skupin.

Spolupráce s místně příslušným diagnostickým ústavem je spíše nárazová. Vlastní diagnostika ani terapie v zařízení neprobíhají. Péče o děti se zdravotními nebo psychickými obtížemi je vhodně zajišťována ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou, praktickými lékaři pro děti a dorost apod. Možnost nahlízet nová řešení problémových situací oproštěných od běžné denní rutiny prostřednictvím nezávislého externího supervizora dětský domov pedagogům nenabízí.

Rodinné skupiny jsou společné pro chlapce a dívky, věkovým složením jsou různorodé, což odpovídá skladbě běžných rodin. Zařízení tak vytváří přirozené prostředí pro komunikaci, spolupráci a vzájemnou pomoc. Vedení dětského domova podporuje umístění sourozenců do jedné rodinné skupiny. Interiéry rodinných skupin byly čisté, estetické a podobaly se prostředí běžných rodin. Ve sledovaném období se zařízení se zaměřilo na obnovu stávajícího zařízení a výměnu nábytku a podlahových krytin především v ložnicích dětí. Část vybavení rodinných skupin však nadále vykazuje známky značného opotřebení. Vedení dětského domova se daří získávat finanční a hmotné dary a příspěvky na sportovní a volnočasové aktivity dětí. Díky sponzorským darům byla zrekonstruována sportovní herna, venkovní bazén a na zahradě byly nainstalovány nové herní prvky. Modernizovat vlastní hřiště pro míčové hry se zařízení nepodařilo, proto děti k těmto aktivitám využívají okolní hřiště.

Školní stravování je zajištěno formou provozu vlastní školní jídelny, která však dětem připravuje celodenní stravování jen částečně. V rámci přípravy na samostatný život si vychovatelé spolu s dětmi připravují večere a víkendové vaření. Plnění výživových norem bylo dosaženo u všech sledovaných komodit. Z předložených jídelníčků vyplynulo, že skladba potravin pro připravované večere nebyla dostatečně pestrá, zdravý životní styl tak byl podporován pouze částečně.

Zařízení má k zajištění bezpečného prostředí nastaveny adekvátní preventivní mechanismy s ohledem na potřeby umístěných dětí. Vnitřní dokumenty zařízení jasně formulují problematiku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a preventivní program velmi dobře reflektuje specifika zařízení. Děti jsou se zásadami dodržování bezpečnosti a prevence rizikového chování prokazatelně pravidelně seznamovány. Proti vstupu nepovolaných osob je dětský domov zabezpečen uzamčením objektu.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Aktivity vázané na cíle dětí v programu rozvoje osobnosti dětí či obecně ve školním vzdělávacím programu dětského domova vycházely z ročního plánu výchovně vzdělávací činnosti a byly nastaveny smysluplně. Vhodně podporovaly rozvoj rozumových schopností, pracovních dovedností, ale i vzhledem k věku dítěte jeho přípravu na samostatný život. Programy rozvoje osobnosti jsou vyhodnocovány za účasti dětí vychovateli – klíčovými pracovníky. Obsah týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti navazuje na školní vzdělávací program.

Ve sledovaných odpoledních hodinách se děti zapojovaly do plánovaných aktivit a využívaly možnost samostatných vycházek. Ve všech rodinných skupinách probíhala příprava na školu a individuální rozhovory s dětmi. Vychovatelé poskytovali promyšlenou podporu jednotlivým dětem a přizpůsobovali společnou i individuální činnost na možnosti i konkrétní potřeby zařízení a s přihlédnutím k profesnímu zájmu vychovatelů. Nabídka aktivit v jednotlivých skupinách byla pestrá, děti se k ní vyjadřovaly pozitivně. O víkendech mají

děti možnost jezdit společně s vychovateli na výlety do přírody nebo za kulturním děním. Zařízení nejen umožňuje, ale i široce podporuje návštěvu dětí ve školních a zájmových útvarech při vedení dětí k aktivnímu trávení jejich volného času. Většina umístěných dětí několikrát týdně navštěvovala v rámci obce volnočasové aktivity a v rozhovorech děti tyto možnosti vítaly. Umožňovaly jim také setkávat se svými vrstevníky či spolužáky mimo půdu svých kmenových škol, což jim pomáhalo budovat a upevňovat vzájemné sociální vztahy a pozice v kolektivu. Zařízení dětem také umožňuje samostatný pohyb formou pravidelných vycházek i dovolenek. Jejich četnost je zcela individuální, závislá na aktuálních sociálních potřebách každého dítěte.

Realizované výtvarné a pracovní aktivity byly organizačně dobře připravené, pedagogové vedli děti k vzájemné spolupráci a pomoci. Pravidelné aktivity příprav večerí, víkendové stravy nebo pečení podporovalo rozvoj dětí v jejich samostatnosti. Děti byly vedeny k upevňování pracovních kompetencí, probíhal pravidelný úklid. Povinnosti přiměřené věku dětí byly v rámci rodinné skupiny vhodně rozděleny, za jejich plnění děti zodpovídaly. Komunikace mezi dětmi a vychovateli byla přirozená a spontánní. Negativní reakce dětí nebyly zaznamenány, drobné neshody vychovatelé průběžně řešili. Při sledovaných činnostech vychovatelé důsledně podporovali nácvik samostatnosti a zodpovědnosti k plnění školních povinností, povinností spojených s životem v dětském domově a pomoci mladším dětem. Průběžně také vytvářeli a upevňovali hygienické a společenské návyky dětí.

Při osobních rozhovorech školních inspektorů s dětmi převažovalo pozitivní hodnocení jak přístupu pedagogů, tak zařízení celkově. Děti byly otevřené, uváděly, že se cítí v zařízení dobře. Přesto nezanedbatelná část starších dětí uvedla, že se v zařízení opakovaně setkala ze strany personálu zařízení s nevhodnými komunikačními strategiemi včetně oslovování. Tyto děti také uvedly, že v pedagogickém sboru není nikdo, na koho by se s důvěrou obrátily v případě potřeby. Při řešení svých problémů by děti nevyužily ani zřízenou správu, ani schránku důvěry. Získaná zjištění byla ředitelce zařízení v průběhu inspekční činnosti předána s doporučením neprodleně přijmout v oblasti vzájemných vztahů všech zúčastněných vhodná opatření.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Programy rozvoje osobnosti dětí systematicky vymezují cíle osobnostního i psychického rozvoje dětí. Vychovatelé se při jejich zpracování opírají o závěrečnou diagnostickou zprávu, pokud je k dispozici. V opačném případě nebo z důvodu potřeby řešit aktuální problém konzultují péči o dítě s diagnostickým ústavem ve své spádové oblasti. K zajištění komplexní péče o umístěné děti využívá zařízení externí odborníky v rámci regionu (psycholog, psychiatr). Dětem s potřebou podpůrných opatření poskytuje zařízení účinnou podporu prostřednictvím speciálních metod a forem práce, v potřebné míře jsou děti podporovány v přípravě na vyučování. Při stanovování dalších výchovně – vzdělávacích a rozvojových cílů uplatňují vychovatelé poznatky z pozorování spontánních projevů dětí a jejich chování při organizovaných činnostech, přihlížejí k jejich možnostem a potřebám (speciální vzdělávací potřeby, příprava na odchod do biologické rodiny, posilování samostatnosti při ukončování pobytu v domově, změny při vzdělávání). Z rozhovorů s dětmi, vychovateli a vedením vyplynulo, že průběžné hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání je běžnou součástí života v zařízení a probíhá pravidelně formou individuálních rozhovorů. V rámci rodinných skupin pak dochází i k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, při kterém se děti učí slušně vyjadřovat a spolupracovat, dochází i k povzbuzování dětí, jejich dalšímu směřování, což je pro děti významně motivační. Pozorováním bylo zjištěno, že děti

mají většinou vytvořeny hygienické, pracovní návyky a sociální kompetence na úrovni odpovídajících jejich věku a možnostem.

Prevence rizikových jevů je účinná. Minimální preventivní program zařízení obsahuje krizový plán s konkrétními způsoby řešení problematického chování dětí. Z rozhovoru s ředitelkou zařízení, vedoucím vychovatelem i z řízených rozhovorů s dětmi vyplynulo, že mezi dětmi dochází pouze k běžným vrstevnickým neshodám a drobným hádkám, které jsou většinou vyřešeny domluvou. Udělením opatření ve výchově reagují pedagogové většinou na závažnější prohřešky, jako je kouření dětí či užívání alkoholu, popř. útěky dětí ze zařízení. K aktivnímu výběru školy a následně budoucího povolání jsou děti při zohlednění jejich vzdělávacích schopností a možností vhodně podporovány. Názory dětí na výběr školy a oboru jsou respektovány, po ukončení základního vzdělávání se daří umístit všechny dospívající děti do středních škol, které také úspěšně absolvují. Kooperace se školami probíhá úspěšně, v současnosti není školním neúspěchem ohroženo žádné dítě.

Děti staršího školního věku a starší patnácti let se učí plánovat rozpočty domácnosti, smysluplně hospodařit se získanými penězi za brigády, své finance spravovat. Starší děti jsou zapojovány do projektů zaměřených na samostatný život. V případě zájmu jsou jim hrazeny i řidičské kurzy. Potřeby dětí pro samostatný život při ukončování ústavní výchovy jsou individuálně zohledňovány a vyhodnocovány. Přejedání dětí do samostatného života vedení sleduje. Většina z mladých dospělých v prvních letech po odchodu ze zařízení kontaktuje pracovníky zařízení, konzultuje s nimi své záležitosti a dětský domov pravidelně navštěvuje. V návaznosti na odchod zletilých z dětského domova a na jejich přechod do běžného sociálního prostředí je jim poskytována materiální a finanční pomoc. V případě potřeby kooperuje zařízení také s odbornými pracovníky specializovaných institucí.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Podstatné personální změny školského zařízení, pedagogický sbor se postupně stabilizuje.
- Postupné opravy a modernizace vybavení vnitřních a vnějších prostor dětského domova.
- Změna věkové struktury dětí, vyšší počet dětí plnících povinnou školní docházku.
- Webové stránky zařízení nově poskytují aktuální informace o dětském domově.
- Výchovně vzdělávací činnost v dětském domově je individualizovaná i vzhledem k podpurným opatřením dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Propojení deklarovaných cílů školního vzdělávacího programu s individuálními cíli dětí v programech rozvoje jejich osobnosti a v rámci aktivit stanovených v týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti.

Silné stránky

- Vedení zařízení se daří získávat mimořádné finanční nebo věcné dary a příspěvky, které využívá ke zvyšování kvality péče o děti.
- Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů mimo zařízení prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách.
- Propojování a předávání informací o aktuálních dosahovaných výsledcích dětí v rámci pedagogického sboru umožňuje přijímat včasné a efektivní pedagogická opatření.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Hospitační činnost vedení zařízení nevedla ke zvýšení kvality výchovně vzdělávacího procesu, záznamy z provedených hospitací byly formální, bez zjištění vedoucích ke zlepšení stávajícího stavu.
- Vzájemné vztahy mezi významnou částí dětí a pedagogy nesly známky vnitřních bariér.
- Zastaralé a opotřebované vybavení některých částí dětského domova.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zavést cílenou hospitační činnost vedení zařízení ke zvyšování kvality výchovně-vzdělávacího procesu a poskytovat pedagogům účinnou a podrobnou zpětnou vazbu. Zaměřit se cíleně na hledání a využívání různých a účelných způsobů vedení komunikace s dětmi jako nástroje pro prevenci vzniku negativních postojů dětí směrem k zaměstnancům dětského domova či dětského domova jako instituce.
- Motivovat pedagogy ke sdílení zkušeností, nápadů, metod a forem také formou vzájemných hospitací.
- Průběžně sledovat a zjišťovat úroveň vztahů mezi dětmi a pedagogy, za tímto účelem využívat i vhodná sociometrická šetření. Bezodkladně analyzovat a vyřešit eventuelní užívání nevhodných komunikačních strategií či výchovných postupů.
- V rámci finančních možností školského zařízení dokončit obnovu materiálního vybavení rodinných skupin, které v některých případech stále vykazuje známky významného opotřebení.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků také na sebezkušenostní, psychoterapeutický nebo sociálně psychologický výcvik
- Umožnit pedagogům dětského domova vnímat a reflektovat svoji vlastní práci nebo vzájemné vztahy prostřednictvím pravidelné supervize.
- Podporovat u dětí zdravý životní styl, dodržovat zásady racionální výživy vhodným výběrem surovin pro přípravu večeří dětí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 25. 10. 2022
2. Vnitřní řád dětského domova platný od 1. 5. 2020 včetně příloh
3. Školní vzdělávací program dětského domova platný od 1. 1. 2020
4. Koncepce rozvoje Dětského domova a Školní jídelny, Lipník nad Bečvou, Tyršova 772
5. Výroční zprávy o činnosti školského zařízení, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
6. Školní matrika vedená v elektronické podobě ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
7. Pedagogická dokumentace školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Zápisy z jednání pedagogické rady a porad vychovatelů, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Plány kontrolní a hospitační činnosti, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 včetně hospitačních záznamů k termínu inspekční činnosti
10. Kniha denní evidence zařízení vedená v elektronické podobě
11. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2022/2023
12. Týdenní programy činností, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
13. Personální dokumentace zaměstnanců – aktuální stav k termínu inspekční činnosti
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2022/2023
15. Přehled udělených/uložených opatření ve výchově za období od 1. 1. 2021 k termínu inspekční činnosti
16. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti (vzorek)
17. Programy rozvoje osobnosti dětí za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti (vzorek)
18. Minimální preventivní program pro školní rok 2022/2023
19. Dokumentace k finančním podmínkám, zabezpečení školního stravování a bezpečnosti dětí v době jejich pobytu v zařízení ke dni inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jitka Zavadilová, školní inspektorka

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.